

Per 1015/2003



10026137,3

RODZITELNA KNJIŽNICA

TOGORSKA ALJICA

HAJATELJEV SVETE GORE

Leto IX, št. 3, september 2003

COBISS



Andrej Pavlica

Molitev na poklonih

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Hvalite jo hiribje, veliki in mali;
med njimi najbolj naj jo Skalnica hvali!

Hvalite jo trate in gorske ravnice
in po njih vse travce in nežne cvetlice!

Vsi pašniki rosni in gozdi košati
drevesa, živali, vsi pevci krilati!

Hvalite Marijo potoki in reke,
studenci, jezera in morja na veke!

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Naj hvali te jasno nebo nad gorami,
Marija, najlepša med vsemi ženami!

In sonce in luna in zvezde na nebu
blešče naj, o sladka Devica, le Tebi!

Hvalite Marijo otroci človeški,
hvalite v višavah jo kori nebeški!

Saj hvali jo tudi Trojica presveta
in z zlatom ji glavo častito opleta.

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Pesem je objavljena v knjigi: Na Sveti Gori zvon
zvoni - slovenski pesniki Mariji s Svete Gore -
založba Jutro, Ljubljana, 1992

Dragi Marijini častilci,

Ko je izšla prva številka Svetogorske Kraljice, so se vsi primorski Slovenci tega lističa zelo razveselili. To je bilo davnega leta 1939 - ob 400-letnici Marijinega prikazanja. Ta mesečnik je izšel samo desetkrat. To je bilo v času trdega fašizma. Takratni gvardijan je šel do Musolinija in ga skoraj kleče prosil, naj vendar dovoli, da izide ob tako slavni obletnici tudi v slovenskem jeziku. Dobil je dovoljenje samo za deset izidov.

Kako se je verno slovensko ljudstvo tega razveselilo, priča pesmica, ki jo je napisal preprost kmečki fant:

*Pozdravljen nam sel svetogorske Kraljice,
pozdravljen, ko v naše domove prihajaš,
pozdravljen učitelj, prijatelj, dobrotnik,
pozdravljen, ki družiš vse brate, sestrice!*

*Iz srca te bomo vsi radi sprejeli,
le pridi! ... Prinesi nam srčne tolažbe,
težkoče nam lajšaj in žalost razganjaj,
čitatelje svoje srčno razveseli!*

*Ob tvojem prihodu nas želja navdaja:
rodijo stoteren naj sad ti besed;
podpiraj nas, vodi, da Mati Marija
po tebi privede nas v blaženost raja!*

(Svetogorska Kraljica; Leto I.; št. 1.; stran 1.;
Gorica, 1. aprila 1938; neznan avtor)



*Podobici na sprednji in zadnji strani ovitka: Marija na Sveti Gori, podobici iz 19. stoletja; Marijanski muzej, Sveta Gora
Foto: pot proti Sveti Gori; br. Miran*

Uvodnik



foto: br. Miran

V uvodniku prve številke med drugimi tudi piše:

Glasnik Matere božje. Oznanjal bo slavo najmogočnejše Žene, najlepše Device in najsvetejše Matere. Popisoval bo njeno življenje, njene čednosti in odlike, njeno priprošnje in sredniško veljavo pri Bogu, našo dolžnost, da jo častimo in ljubimo kot božjo in našo Mater, in nas učil pravega češčenja Marijinega v duhu svete Cerkve.

(Svetogorska Kraljica - uvodnik; Leto I.; št. 1.; stran 1.; Gorica, 1. aprila 1938)

V današnji in naslednjih številkah bomo tudi mi zajemali za duhovno rast Marijinih častilcev nekatere članke; pa tudi iz spoštovanja do duhovnikov, ki so bili zares pravi Čedermaci.

V novi številki boste še lahko prebrali: Devica Marija v spisih sv. Frančiška Asiškega izpod peresa p. Bernarda. Nadalje vas bo p. Pavel popeljal daleč nazaj v zgodovino, ki je za mnoge, zlasti pravnike, nadvse zanimivo. Smo v letu rožnega venca, zato se bomo zazrli v drugo skrivnost veselega dela rožnega venca: ki si ga Device v obiskovanju Elizabete nosila. Potem pa še prošnje, zahvale ... in še kaj.

*Naj vas Jezus blagoslovlja
na priprošnje Svetogorske Kraljice!*



Marija na obisku



Jurij Šubic: Marijino obiskanje, 1888;
Franciškanski samostan Marijinega ozna-
njenja v Ljubljani

4 Svetogorska kraljica

Marija, tiste dni je vstala in hitro šla v gore v mesto na Judovem. Stopila je v Zaharijevo hišo in pozdravila Elizabeto.

Od takrat pa do današnjega dne želi Marija vstopiti v hišo - v srce slehernega človeka, ki jo hoče sprejeti. Kakor v hišo tete Elizabete, ko je prinesla Jezusa skritega pod njenim srcem, tako želi prinesiti Jezusa v vsako družino in vsakemu posebej.

Marija, Mati obiskanja, je po palestinskih potih nosila vir svojega veselja in tihega smehljaja. Ona se ni ustrašila strmih gorskih steza. Mlada je hitela, čeprav je pripekalo vroče palestinsko sonce. Ona si ni dovolila, da bi jo umazal pokvarjeni svet. Hitela je, da razda svojo mladost pomoči potrebnim teti. Podarjanje za druge je bilo pravilo njenega mladega življenja. Zato ostaja večno mlada.

General Mac Arthur je nad svojo delovno mizo obesil besedilo:

Mladost ni samo življenjska doba, mladost je stanje duha, moč volje, sposobnost domišljije, sila čustev, zmaga poguma nad boleznijo, zmaga pustolovskega viteštva nad zapečkarstvom.

Človek ne postane star, ker ima že toliko in toliko let; star postane zato, ker v njem umirajo ideali.



Leta sekajo gube v obraz, izguba idealov pa naguba dušo.

Skrbi, dvomi, strah in obup so sovražniki, ki nas počasi pritiskajo k tlom, da postanemo prah že pred smrtjo.

Mlad je tisti, ki zna ostrmeti, tisti, ki se zna čuditi, tisti, ki kot otrok brez konca vprašuje: "Zakaj? ... Zakaj?"

Kljubuje tokovom in najde veselje v igri življenja.

Mlad ostaneš, dokler ohraniš zaupanje, dvom je znak staranja.

Mlad kakor tvoja vera vase, star kakor tvoja potrnost.

Ostal boš mlad, dokler boš sprejemljiv za dobro, lepo, veliko, sprejemljiv za glas narave, človeka in Neskončnega.

Če bo kdaj tvojo dušo razjedal pesimizem in če jo bo glodal cinizem, naj se Bog usmili tvoje duše, duše starca!

Mati obiskanja danes polaga na srce slehernemu, ki gleda njeno podobo tukaj na Sveti Gori: ne bodimo sebični in imejmo radi druge. Naučimo se opazovati trpljenje in ga po svojih močeh lajšati.

Trpljenje dečka, ki ga je njegova mama natepla brez vzroka.

Trpljenje moža, ki ga je šef okregal pred delavci.

Trpljenje dekleta, ki je na plesu osamljena, ker ni lepa.

Trpljenje žene, ki jo mož več ne ljubi.

Trpljenje otroka, ki so ga pustili doma, da bi ne bil v napoto.

Trpljenje starega očeta, ki se iz njega norčujejo otroci, ker je star.

Trpljenje človeka, ki nima nikogar, da bi se z njim pogovoril.

Trpljenje nemirnega mladostnika, ko se smejejo njegovim težavam.

Trpljenje obupanega, ki napravi samomor.

Trpljenje brezposlenega, ki bi rad delal.

Trpljenje delavca, ki dela za smešno nizko plačo.

Trpljenje očeta, ki stlači svojo družino v majhno stanovanje poleg velikega praznega stanovanja.

Trpljenje matere, ki nima za otroke dovolj hrane, medtem ko drugi kupujejo hrano za pse in mačke.

In končno trpljenje tistega, ki sam umira, ko njegovi v sosedni sobi pijejo kavo. In še bi lahko našteval.

Mati obiskanja nas uči, da udarimo po ljubljenu samega sebe. Starši učite že majhne otroke, da se znajo odpovedati majhnim stvarim, da znajo deliti z drugimi. Naj to delajo iz ljubezni do Jezusa. Vedite pa, da bo vaša beseda bolj učinkovita, če jo bo spremljal vaš zgled.

Danes je veliko mladih, ki so žrtve samega sebe, tudi zato, ker jih starši niso navajali k odpovedi. Nesrečni so, ker so obsojeni, da ljubijo samo sebe. Moramo razumeti njihovo trpljenje, če jih hočemo rešiti, kajti to trpljenje je predokus pekla. Morda bo zanje začetek odrešenja, če srečajo živega kristjana, ki jim bo prinesel Luč in Veselje, ki kličeta: ven od sebe!

Rešitev je težka, ker so zaprti za rešitvami samega sebe, so jetniki sebe, slišijo le svoj glas, vidijo samo sebe. Njihovo telo je stalno lačno in vse, kar se dotika telesa, si hoče prisvojiti in si skuša potешiti svoj nenasitni tek.

Da, to so resnično mladi starci, ki samo grabijo.

Marija na obisku pri teti uči povsem drugačno pot. To je pot služenja, pozornosti in dela za druge. Pred nami je nov teden. Gospod nam ga daje, da bi znali prisluhniti tistim, s katerimi si utiramo pot k sreči.

p. Pashal Gorjup, OFM



Krona brez madežne



na evropski zastavi

Foto: br. Miran

*“Evropa živi, kakor da Boga bi ne bilo”,
pravi sv. oče Janez Pavel II.*

Evropski ustavi korenine krščanske kulture niso omenjene. Pa vendar je zastava, ki vihra na vsaki pomembnejši evropski ustanovi, kakor tudi oznaka z dvanajstimi zvezdami na vsakem evropskem avtomobilu delo slikarja, kristjana, velikega častilca Device Marije. Tako barve kakor simboli kažejo na marijansko pobožnost.

Na originalni skici so zvezde, razporejene v krogu, srebrne barve (še kasneje so dobile zlato barvo) na modri podlagi. Modra barva predstavlja nebo in bela deviško čistost.

6 Svetogorska kraljica

Kakorkoli, to je zgodba, o kateri krožijo različne verzije.

Vse se je začelo leta 1949 v Strasburgu, kjer je bil ustanovljen simboličen organ brez politične moči, imenovan Svet Evrope. Leto kasneje je bil razpisan natečaj za skupno evropsko zastavo, na katerem so sodelovali evropski umetniki. Med njimi je bil tudi Arsene Heitz, takrat neznan slikar. Heitz je, kakor mnogi kristjani, nosil okoli vratu t.i. čudodelno svetinjo, narejeno po videnjih sv. Katarine Laboure leta 1830 v Parizu. Redovnica je povedala, da ji je sama nebeška



Gospa naročila, naj da kovati svetinjo z dvanajstimi zvezdami in napisom Marija brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo. Svetinja je postala ena izmed najbolj razširjenih. Nosila naj bi jo tudi sv. Bernardka Soubirous, ko se ji je 11. februarja 1858 prvič prikazala Devica Marija, oblečena v belo in modro in se ji kasneje predstavila z imenom Brezmadežno spočetje.

Osnutek Arsena Heitza z dvanajstimi zvezdami v krogu na modri podlagi je zmagal na natečaju. Komisiji je predsedoval Belgijec judovske vere, ki ni vedel za marijanski izvor simbolov. Mogoče pa so ga pritegnile barve, ki so bile enake (na osnutku so zvezde srebrne barve na modri podlagi) barvam zastave nove izraelske države (1948). Tudi število zvezd nekako povezuje judovstvo in krščanstvo: dvanajst je Jakobovih sinov in Izraelovih rodov in dvanajst je Jezusovih apostolov. Najmočnejša vez pa je žena iz Nazareta, "Sionska hči", vez med Staro in Novo zavezo, v kateri se izpolni mesijansko pričakovanje.

Leta 1955 je Heitzova skica postala uradni osnutek za zastavo nove Evrope.

Kritik ni manjkalo že takoj na začetku, saj je bilo držav članic le šest, zvezd pa na zastavi dvanajst, torej bi bila lahko nova evropska zastava po zgledu ameriške, kjer vsaka zvezda predstavlja eno zvezno državo.

Arsene Heitz je prepričal odgovorne v Svetu, čeprav ni omenjal verskega izvora, da je število dvanajst "simbol polnosti" in da se ne bi smelo spreminjati, čeprav bi bilo držav več.

In še ena zanimivost ...

Zastava, kakršno poznamo, je bila uradno sprejeta med zasedanjem Sveta Evrope 1955. Dan je bil določen glede na politične obveznosti poglavarjev držav. To je bil 8. december, dan, ko Cerkev slavi praznik brezmadežnega spočetja Device Marije. Za mnoge slučaj, za druge pa mogoče tudi znak neke "višje" stvarnosti.

Ni vse v rokah politike in mogočnih tega sveta. Nad vidnim je nevidno in nad človeškim nebeško, nad Evropo pa roka Brezmadežne, žene iz Razodetja, ogrnjene s soncem in vencem dvanajstih zvezd na glavi.

Lidija Humar

*Naš vestnik, leto 28. - št. 8;
Trst, avgust 2003; str. 3.*

Zahvale, prošnje, darovi ...

*Hvala Ti za družino in moje prijatelje,
ki mi vedno stojijo ob strani. Hvala tudi
za vse uslišane molitve in darove.*

Vera

*Presveta Devica Marija, hvala Ti
tisočkrat! Pomagaj nam še naprej, da
bomo Tebe in tvojega Sina vedn bolj
ljubili!*

s. T.

*Marija, zahvaljujemo se Ti za srečno
pot iz Podkrajja do tvojega svetišča.
Sprejmi nas v svoje varstvo!*

peš romari iz Podkrajja





Tri sestre z vinogradom Pri lazah

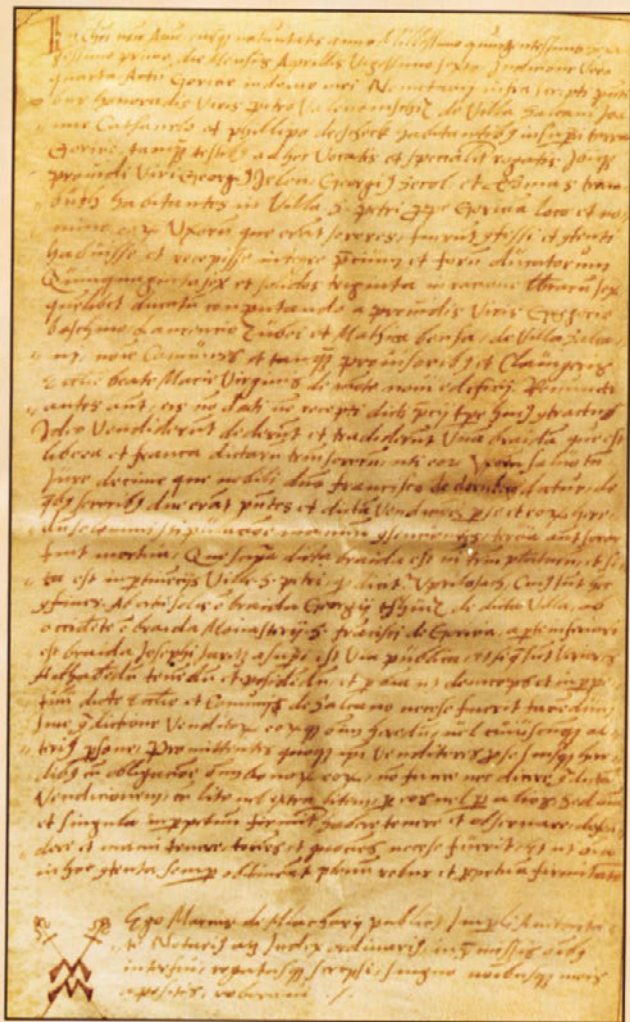


foto: svetogorska listina, št. 14;
arhiv samostana Sveta Gora

Davno davno, pred 442 leti, so v Šempetru pri Gorici tri sestre imele svoj vinograd v kraju Pri lazah. Skupaj so ga obdelovale tudi potem, ko so se poročile. Pridelano vino in sadje so si sestrsko delile. V to njihovo domače veselje pa je posegla smrt. Prišla je po eno izmed treh sester in jo vzela s seboj na drugi svet. Kadar sta po njeni smrti preživeli sestri prišli delat v vinograd, sta se žalostni spominjali pokojne sestre. Nista mogli pozabiti nanjo in od žalosti ju je vedno bolj bolelo srce. Tako jima je postalo hudo, da tega nista mogli več prenašati. Prosili sta vsaka svojega moža in obe skupaj moža pokojne sestre, svaka, da bi njihov dragi vinograd Pri lazah prodali. Može so pozvedeli, kdo bi

vinograd kupil. Našli so kupce v Solkanu. Bili pa so ključarji in oskrbniki nove svetogorske Marijine cerkve.



Taka zgodba se nam odkriva, če se zamislimo v staro svetogorsko listino, kupoprodajno pogodbo iz leta 1561. Listina nas iz naše zamisli prestavi v stvarno dogajanje med ljudi, ki so sklepali pogodbo v notarjevi hiši v Gorici. Navzoče so bile tri priče. Listina navaja njihova imena in kraj bivanja. Spoznamo tudi moške treh sester, ki so v njihovem imenu vinograd prodali. Spoznamo tri svetogorske ključarje in oskrbnike, ki so vinograd kupili za novo Marijino cerkev. Vsi trije so bili iz Solkana. Zvemo, da je bil prodani vinograd podvržen desetini zemljiškemu gospodu Frančišku Dornberškemu. Med mejaši prodanega vinograda je naveden tudi minoritski samostan sv. Frančiška v Gorici. Navedena je cena vinograda in potrjeno je, da je bila izplačana. Moške prodajalci so vinograd prepustili kupcem in zagotovili, da bodo pogodbo popolnoma spolnjevali. Obe preživeli sestri sta bili navzoči pri vsem dogajanju in tudi glasno pritrdili, da soglašata s prodajo. Vso pogodbo je notar napisal v latinščini. Ta zapis mi je pomagal razbrati dr. brat Bruno Korošak s Kostanjevice v Novi Gorici in se mu za to prisrčno zahvaljujem. Pogodbo navajam v slovenskem prevodu:

V Kristusovem imenu! Amen. Leta 1561 od njegovega rojstva, 26. dne meseca aprila, v četrti indikciji, je bila sklenjena kupoprodajna pogodba v moji, spodaj podpisanega notarja hiši, v Gorici. Navzoči so bili časti vredni možje Peter Valentinčič iz vasi Solkan, Joannes Catsavelus in Filip Drescherle, bivajoča v zgornjem predelu Gorice, kot priče, poklicane in posebej naprošene. Bili so zraven tudi

skrbni možje Jurij Jelen, Jurij Sekolj in Tomaž Trampuž, bivajoči v vasi sv. Petra blizu Gorice, navzoči namesto in v imenu svojih žena, ki so bile sestre med seboj. Priznali so in povedali, da so zadovoljni dobili in sprejeli javno izplačano ceno 56 zlatnikov in soldov v vrednosti po šest lir vsak zlatnik preračunan. Dobili pa so to od skrbnih mož Jurija Bašina, Lovrenca Čubeja in Matija Bensa iz vasi Solkan, v imenu vaše skupnosti in kot od oskrbnikov in ključarjev cerkve blažene Devica Marije na gori, na novo sezidane. Odpovedujejo se vsakim trditvam, da jim to plačilo ni bilo izročeno ali da ga niso prejeli v času te pogodbe. Prodali pa so, oddali in izročili svoboden in prosti vinograd navedenih treh sester, svojih žena. Temu vinogradu je po pravu naložena samo desetina, ki jo je treba dajati plemenitemu gospodu Frančišku Dornberškemu. Izmed sester sta dve bili navzoči in sta z navedeno prodajo zase in za svoje dediče s svojo slovesno ustno pogodbo složno soglašali. Tretja sestra pa je že umrla. Zgoraj navedeni vinograd so zares skupaj obdelovale tri lastnice. Leži pa v okolici vasi sv. Petra, v kraju, ki se imenuje Pri lazah. Njegove meje pa so: na vzhodu je vinograd Jurija Čuka iz navedene vasi, na zahodu je vinograd samostana sv. Frančiška iz Gorice, na spodnji strani je vinograd Jožefa Jarca, na zgornji pa je javna pot. Če so bolj resnične katere druge meje, /naj veljajo/. Prodajalci izročijo svoj vinograd kupcem v imetje, posest in last in, da ga smejo podariti za rešitev duš



pokojnih, kot bo potrebno, ter tudi zase in kot bo za vedno potrebno narediti za navedeno cerkev in za vaško solkansko skupnost. Ne bodo nasprotovali in tudi njihovi dediči ali katerakoli druga oseba ne bo nasprotovala tej prodaji. Prav ti prodajalci so tudi obljubili zase in za svoje dediče z obveznostjo vsega svojega imetja, da ne bodo nič naredili ne govorili proti navedeni prodaji ne v prepiru ali izven prepira ne sami in ne po kom drugem, ampak bodo vse in posameznosti za vedno trdno ohranjali, varovali, spolnjevali, branili in obdržali, kolikor in kadarkoli bo potrebno, da bo vse v tej pogodbi obseženo vedno ohranilo polno moč in večno veljavo.

Jaz, Marko Mlakar, javni notar po cesarski oblasti in redni sodnik, sem pri vsem zgoraj navedenem bil navzoč in naprošen sem to napisal, dostavil svoje znamenje, ime in priimek ter potrdil.

Naj bo rodovitna zemlja v kraju Pri lazah in v vsem Šempetru, ker je nekoč bila kupljena za svetogorsko Marijino hišo. Naj prinaša srečo še zdaj in vsem prihodnjim rodovom tega kraja ta vinograd, ki je bil dan v last njej, ki jo blagrujejo vsi rodovi, ker ji je Bog storil velike reči, sprejel po njej vse ljudi v svoje nebeško življenje. Bog ne dela hrupno, ampak razsvetljuje srca. Poslužuje se navadnih življenjskih dogodkov, da nas razsvetli in pridobi za svoje zamisli. Tudi navadna prodaja vinograda Marijini cerkvi nas more navdušiti, da bomo šli na goro v Božje svetišče in se odločili za popolno življenjsko sodelovanje z Božjo zamisljo, sprejeli Božje kraljestvo.

br. Pavel Krajnik OFM



Vir: Stara svetogorska listina 14, Arhiv Slovenske frančiškanske province sv. Križa v Ljubljani.

Zahvale, prošnje, darovi ...

Ljuba naša mati, pomagaj mi skozi vse težave življenja in stoj mi ob strani.

Lj.

Čuvaj nas sveta Marijo i moli za nas, mi te volimo.

Kuharič

Varuj in vodi me po pravi poti! Vodi moje misli in dejanja. V tvoje roke izročam moje življenje in življenje mojih otrok. Naj se zgodi.

Marija, lepo te prosim za zdravje v moji družini. (...)Varuj mojo mamo, da bi uspešno prestala operacijo v jesen. Prosim te usliši še mojo prošnjo glede službe (...), daj mi pogum (...)

Alenka

Please, bless our family

S.

Marijo, varuj nas in nam stoj ob strani.





Mislim, kar hočem



»Kje pa najdem resnico?«
sprašuješ.

Ako resnico odkritosrčno
iščeš, jo spoznaš s svojim
razumom. Bog sam ti
pomaga, da resnico vedno
bolj spoznavaš. Zato jo je
sam povedal, razodel. Še
več, celo ukazal je učiti,
kar je razodel: »Pojdite
in učite vse narode«.

Ali res? kaj ti pa to pomaga?

1. Misli si, da si bogat! ... Da imaš, ko si
brezposeln, delo ... Da si kralj!

Kaj ti to koristi? Nič! Še škoduje: ljudje te
bodo imeli za sanjača, če ne naravnost za
zmešanega. Ne manjka takih, ki se imajo
za cesarja, za Napoleona. Veš, kje so? V
norišnici!

Ti menda nočeš biti med njimi.

2. Res, misliti moreš, kar hočeš. Domišljati
si moreš vse mogoče reči. Vprašanje pa je,

če misliš prav.

Misli si, da je dvakrat dve pet!

Drugi si bo lahko mislil, da je dvakrat dve
tri. Saj tudi on lahko misli, kar hoče. Kaj
prinese tako mišljenje? Zmedo in prepir!

Vidiš, treba je prav misliti.

3. Ko balincajo, se radi pričkajo, katera
krogla drži. Eden misli: »Moja drži«,
drugi misli: »Moja je!« Po tvoje bi bila
ob obeh. To pa spet vidiš, da ni mogoče.
Kaj storijo, da zvedo, kdo prav misli?

Svetogorska kraljica 11



Vzamejo merilo in merijo. Kakor merilo pokaže, tistega misel je prava, tistega krogla drži.

Vidiš, da so naše misli prave, morajo imeti neko merilo. Za težo imaš utež, za dolžino, širino in višino meter, za prostornino liter ... za mišljenje pa resnico. Če tvoje mišljenje odgovarja resnici, je pravo, misliš prav; če ne odgovarja resnici, si v zmoti. Tako mišljenje ti nič ne pomaga. Kakor nič ne pomaga tekanje tistemu, ki teče po napačni cesti.

4. »Kje pa najdem resnico?« sprašuješ. Ako resnico odkritosrčno iščeš, jo spoznaš s svojim razumom. Bog sam ti pomaga, da resnico vedno bolj spoznavaš. Zato jo je sam povedal, razodel. Še več, celo ukazal je učiti, kar je razodel: »Pojdite in učite vse narode«.

Zato proti resnici in tudi proti razodeti resnici ne moreš misliti, če nočeš biti v zmoti.

5. Ivan je trdil: »Mislim, kar hočem«. Hotel je s tem povedati, da ne veruje v Boga, da ne posluša Cerkve. Jože mu reče: »Jaz tudi mislim, kar hočem«. Vesel je bil Ivan, da ima somišljenika. Vpraša Jožeta: »Kaj pa ti misliš?« Jože mu odgovori: »Veš, kaj mislim? To, da si ti velik tat in ropar!«

Komaj je Jože ušel Ivanu, da ga ni naklestil. Tako zelo je bil Ivan hud nad to žaljivo in nesrečno »mislijo« Jožetovo.

Ko se je Ivanu ohladila kri, je morda spoznal, da tudi sam dela krivico – Bogu.

6. »Hudobne misli ločijo od Boga ... zakaj sveti Duh modrosti se odtegne tistemu, ki nespametno misli« (cf. Modr. 1,3.5)

Srečko

(Svetogorska Kraljica, leto 1. številka 4, stran 3, Gorica, 1. julija 1939)

*Spomni se, o premila
Devica Marija, da še ni
bilo slišati, da bi Ti koga
zapustila, ki je pod Tvoje
varstvo pribežal, Tebe
pomoči prosil in se Tvoji
prošnji priporočal.
S tem zaupanjem hitim k
Tebi, o devic Devica in
Mati. K tebi pridem in
pred Teboj zdihujoč greš-
nik stojim.
Nikar ne zavrzi o Mati
Besede, mojih besed, tem-
več milostno me poslušaj
in usliši. Amen.*

Sv. Bernard



Mavrično romanje

Sveta Gora - 7. junij 2003



Pri Mariji smo povsod doma

Tako kot že vrsto let in tako, kot so to počeli že naši starši, smo se tudi letos zahvalili Mariji za lansko šolsko in veroučno leto. Na mavričnem romanju na Sveti Gori smo se priporočili Mariji za lepe, varne in zanimive počitnice. Marija nas je bila vesela in mi smo se pri njej počutili kot doma.

Katja

Povzeto po reviji Mavrica - september 2003. Foto: Janez Gril



Z mavričnim frizbijem bodo počitnice še prijetnejše



Tega kruha bo Jezus gotovo vesel



Še zadnja vaja, da bomo Jezusu in svetogorski Mariji kar najlepše zapeli





Devica Marija v spisih sv. Franciška Asiškega

V Franciškovi duhovnosti zavzema Marija odlično mesto. Sveta Devica, je vselej navzoča, za Franciška je Marija ločnica, ki označuje prej in potem, vrata, skozi katera je vstopilo odrešenje

V Pismu vsem kristjanom Francišek zapiše: »Čeprav je bil (Jezus Kristus) bogat nad vse (2 Kor 8,9), je vendar hotel na svetu zase in za preblašeno Devico, svojo Mater, izbrati uboštvo« (1 FPKr 5). Sv. Francišek, ki tesno sledi Jezusu Kristusu, hoče posnemati tudi uboštvo Device Marije. Svoje hotenje izrazi v Poslednji volji sv. Klari: »Jaz, mali brat Francišek, hočem hoditi po poti življenja in uboštva našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove Matere ter v tem vztrajati do konca« (FpvKl 1). Svoje brate pa spodbuja: »Po Njegovem zgledu in zgledu njegove Matere, smo izbrali življenje resničnega uboštva« (LP 3). Sv. Bonaventura poudarja, da je Francišek govoril o uboštvu kot o kraljici kreposti, ker je v vsej polnosti zasijala na Kralju kraljev in na Kraljici Mariji (LM VII, 1).

Bratu, ki je grdo govoril o revežu je Francišek dejal: »Brat, kadar vidiš reveža, je pred tebe postavljeno ogledalo Gospoda samega in njegove ubožne Matere« (2 Cel 85). Ko ga je njegov namestnik nagovarjal, da bi obdržali nekaj dobrin tistih, ki so vstopili v red, mu Francišek reče: »Oropaj Devičin

VERBUM CARO
FACTUM EST



oltar in prodaj različne oltarne okraske za potrebno. Verjemi mi, da ji bo ljubše, da živimo Evangelij njegovega Sina in da se ji opleni oltar, kakor da bi bil njen oltar opremljen, a Sin preziran. Gospod bo poslal tistega, ki bo Materi vrnil to, kar nam je posodila« (2 Cel 67).

V Rožicah sv. Frančiška beremo, kako je nekoč prišla k svetniku mati dveh bratov in ga zaupno prosila vbogajme. Frančišek, ki je že čutil veliko bolečino, se je obrnil k svojemu vikarju, bratu Petru Kataniju: »Ali lahko kaj damo vbogajme naši materi?« Svojo mater in mater vseh bratov je imenoval mater vsakega brata. Brat Peter mu je odgovoril: »V hiši nimamo nič, kar bi ji lahko dali. Imamo samo - je dodal - Novo zavezo, ki jo uporabljamo za jutranjice tisti, ki nimamo brevirja.« Frančišek mu je odgovoril: »Daj naši materi Novo zavezo, da jo proda po svoji potrebi, ker je On tisti, ki nas uči pomagati ubogim. Trdno sem prepričan, da bo Gospodu in blaženi Devici, njegovi Materi, ljubše, da to knjigo poklonimo, kakor da jo beremo«. Tako so knjigo darovali ženi. To je bila prva Nova zaveza, ki jo je imel red, po sveti ljubezni odtujena (2 Cel 91).

Sv. Bonaventura v Legendi Major piše: V cerkvi Device Marije, božje Matere je prebival njen služabnik Frančišek in molil z neprestanimi vzdihji Njo, ki je

spočela Besedo polno milosti in resnice, da bi postala njegova priprošnjica (LM III,1). Na La Verni Frančišek prične post z besedami: "V Božjo čast in v čast blaženi Devici, njegovi Materi in sv. Mihaelu nadangelu ... se tu želim postiti« (Legenda Peruzina 3,1547). V Nepotrjenem Vodilu Frančišek zapiše: »In zaradi tvoje ljubezni ponižno molimo slavno Mater, preblaženo Marijo, vedno Devico ... « (FNvod 23,6). Po pripovedovanju brata Bernarda Kvintavalskega je Frančišek pri molitvi vedno častil Gospoda Jezusa Kristusa in slavno Devico, njegovo Mater (1 Cel 24, 360).



Preblaženo Devico in Mater božjo, Marijo je Frančišek postavil za vzor vsem kristjanom. Ona je zgled, ki mu sledi. Ta zgled Frančišek duhovno zre v njeni slavi in ga opeva, ko prosi, naj Marija moli za nas: Sveta božja Mati, dobrotljiva in vzvišena, prosi za nas Kralja, izročeneega v smrt, svojega preljubega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa (prim. Jn 19,15), naj nam po svoji dobrotljivosti in v moči svojega najsvetlejšega učlovečenja ter svoje najbridkejše smrti odpusti vse naše grehe. Amen.

p. Bernard Goličnik OFM

Foto na strani 14: Rafael Podobnik, barvno okno: Oznanjenje; svetogorska Bazilika.



Pismo s Krasa

Spoštovani!

Dneva sv. Ane smo se veselili, ker so nas peljali na romanje k naši romarski cerkvi Device Marije Obršljanske pri Komnu na Krasu. Kip Matere Božje v cerkvi je zame najlepši od vseh, ki sem jih videla.

Že 80 let se na dan sv. Ane zberejo žene in dekleta in prosijo za srečen porod ali se ji zahvaljujejo, ker je priprošnjica porodnic. Pred drugo svetovno vojno so hodile v procesiji, spredaj je bil križ, duhovnik je molil. Hodile so tudi dve uri. Imamo prekrasen oltar, kjer je sv. Joahim, na sliki pa je sv. Ana, ki ima v naročju Mater Božjo.

Ko so bile procesije prepovedane, so šle peš ali s kolesi. Zdaj bližnji prihodijo, nekateri pridejo z avtomobili, nas iz doma upokojencev pa so pripeljali s kombijem, za katerega je poskrbela Karitas. Po asfaltirani cesti smo se povzpeli na grič, kjer je cerkev in pokopališče.

Patru Marku čestitam, ker sem prvič videla, da je bilo na glavnih vratih označeno, v kateri spovednici kdo spoveduje. Cerkev je bila bogato okrašena, marsikaj je bilo novega, ubrano petje se je prelivalo po vsej



cerkvi. Tisti, ki so bili prvič, so bili očarani. Sledila je bogata zakuska. Gospod p. Maks Klanjšek je izročil pozdrav g. župnika Petra najprej nam. Vse je bilo tako, da bi lepše ne moglo biti. Hvala vsem, ki ste pomagali. Bog povrni.

Nada Kukanja
Dom upokojencev Sežana

Svetogorska kraljica 17





Iz kronike

Prišli so k svoji materi ...

od 1. maja do 1. avgusta



Foto: Zavadlav

2. maj: zlata poroka iz Števerjana
4. maj: čudovito petje italijanskega
pevskega zbora
5. maj: župnijsko romanje Ljubljana-
Bežigrad

10. maj: priromali upokojeenci iz
Kamnika; romarji iz Železnikov in
birmanci iz Velikih Lašč
11. maj: župnijsko romanje iz Solkana,
Šempetra in Ravnice; zlata poroka



17. maj: romarji iz Velenja
18. maj: župnijsko romanje Šempas, Botenje in Črniče; romarji iz Portoroža in salezijanci iz Gorice
21. maj: romarji iz Celja
23. maj: k Mariji prišle žene iz Ilirske Bistrice, 3. razred gimnazije iz Velenja
24. maj: romarji iz Karlovca
25. maj: tradicionalno romanje obeh Goric
26. maj: srečanje zakoncev iz Idrije, župnijsko romanje iz Štandreža
31. maj: priromali župniji Kovov in Breznika
1. junij: župnijsko romanje iz Oseka
4. junij: upokojenci iz Kamnika
6. junij: družba žena iz Ljubljane
7. junij: srečanje Mavričarjev ter romarji iz Ptuja, italijanski romarji, romarji iz Comegliana ter dekanjsko romanje dekanij Kobarid
8. junij: dekanija Postojna, Kočevje in Ptuj
10. junij: romarji iz Tabora v Savinjski dolini
11. junij: tradicionalno romanje Slovencev iz Trsta
12. junij: romarji iz Novega mesta in Italije
14. junij: mladinski pevski zbor iz Tolmina; zahvalno romanje Homec pri Kamniku in iz Vipave
15. junij: župnijsko romanje iz Grgarja
22. junij: duhovne vaje pričeli bogoslovci, ki so bili letos posvečeni v diakone; župnijsko romanje Dornberk in Deskle - Gornji dol
25. junij: peš romanje iz Idrije, nato Vinska gora, Preserje pod Krimom ter gospod Rupnik z večjo skupino
27. junij: bodoči diakoni zaključili duhovne vaje, ki jih je vodil gospod škof Metod Pirih
28. junij: vseslovensko romanje častilcev Brezmadežnega srca, Velike poljane, Ajdovščina
29. junij: pričetak duhovnih vaj za duhovnike; stoletja trajajoče peš romanje iz Kanala; romarji iz Pordenona
30. junij: srečanje duhovnikov s svojimi starši
2. julij: srečanje duhovnikov, ki so doma iz Moravske župnije
3. julij: duhovniki končali duhovne vaje; romarji iz bližje Nove Gorice
5. julij: srečanje ministrantov iz Vipave; romarji iz Tišine, Prekmurje
9. julij: upokojenci iz Idrije
13. julij: veliki koncert zbora iz Nizozemske
19. julij: peš romanje iz župnij Cerčno
23. julij: župnijski sodelavci iz Slovenj Gradca
26. julij: peš romanje iz Podkrajja
27. julij: romanje Slovencev iz Madžarske; peš romanje iz Predmeje





O najstarejši svetogorski cerkvi in njeni dobi

Ta svetogorska zgodovina je prvič objavljena v Svetogorski kraljici leta 1938/39. Danes in v prihodnjih številkah bomo prenašali ta tekst v nadaljevanjih.

Svetogorsko zgodovino je prvič bolj temeljito obdelal Antona Črva, ki se je rodil 20. januarja 1846. leta na Koritnici pri Grahovem na Tolminskem in je v svoji rojstni hiši umrl 14. decembra 1892. Bil je zelo nadarjen in izobražen duhovnik, posvečen leta 1869. Obvladal je poleg slovenskega, italijanskega in nemškega jezika tudi ruski, češki in francoski. Bil je več let spiritual v goriškem bogoslovnem semenišču, pozneje pa cerkveni vodja na Sveti Gori. Razen drugih spisov, ki jih je priobčeval v raznih listih, je napisal tudi dve knjižici o svetogorski zgodovini. Obe sta izšli leta 1883. v Gorici. Prva, ki obsega 183 strani, nosi naslov: »Sveta Gora pri Gorici. Zgodovina te božje poti.« - Druga obsega 28 strani in je naslovljena: »Sveta Gora pri Gorici. Nekaj zgodovinskih črtic o tej božji poti s poukom o romanju in razkazom svetogorskih odpustkov.« Poleg teh dveh zgodovinskih knjižic je Črv napisal in istega leta izdal v osmerki tudi poseben

molitvenik z naslovom: »Devetdnevnic k časti milostne Matere Božje na Sveti Gori pri Gorici in druge molitve.« (Strani 39). Vse te tri knjižice je natisnila Hilarijanska tiskarna v Gorici.

Že prej je bila opisana svetogorska zgodovina v publikaciji Antona Janežiča »Slovenski koledi« za leto 1858. Po tem spisu je posnel svoj opis Svete Gore Janez Volčič v IV. delu knjige: »Življenje prebl. Device in Matere Marije« (Družba svetega Mohorja, Celovec 1889). V celovškem Mohorjevem Koledarju za l. 1900 je priobčen sestavek izpod peresa dr. Andreja Pavlica: »Sv. Gora pri Gorici«.

Najzanimivejša in najnovejša knjiga o Sveti Gori in njeni zgodovini je izšla leta 1924. Napisal jo je tedanji stolni kanonik goriški dr. Miroslav Brumat za majnik kot šmarnično berilo pod naslovom: »Na Sv. Goro!« Ob sklepu knjige je dodan še primeren molitvenik. Obsega 275 strani. V prvi knjigi svojih Šmarnic »Marijina božja pota v Evropi« ima Josip Lavtižar



tudi za 17. dan pre-mišljevanje o naši Sveti Gori.

Navedli smo te spise, da opozorimo nanje tiste, ki se zanimajo za zgodovino svetogorsko in da pokažemo, koliko je že bilo zanimanja za našo božjepotno cerkev. Ker je svetogorskim romarjem ta zgodovina močno pri srcu, bomo v našem listu priobčevali Črvovo svetogorsko zgodovino s potrebnimi dodatki. Ta zgodovina je bila pisana na Sveti Gori in jo preveva topla ljubezen do Svetogorske Kraljice. Pri prebiranju teh zgodovinskih dogodkov se tudi v naših srcih vname vedno večja ljubezen do naše nebeške Matere.

Predno pa začnemo s priobčevanjem Črvove zgodovine, je nujno potrebno, da omenimo važno zgodovinsko dejstvo, ki razen dr. Brumatu dosedanjim svetogorskim zgodovinarjem še ni bilo znano. V novejšem času je zanesljivo ugotovljeno, da je stala na sedanji Sveti Gori Marijina cerkev že pred letom 1400. Do tedaj se je mislilo, da je bila na Gori zgrajena prva cerkev šele po prikazanju. Sedaj pa smemo verjeti, da je, ko je Marija ob svojem prikazanju leta 1539. naročila, naj ji tam cerkev zidajo, hotela nekako uveljaviti svojo staro pravico in že v davnini obstoječo in pozneje porušeno in pozabljeno cerkev nanovo vzpostaviti.

(nadaljevanje prihodnjič)



Votivna podoba v svetogorski baziliki:
Marija se prikaže pastirici Urški.
Foto: Zvone Pelko

Zahvale, prošnje, darovi ...

*Hvaljena Devica Marija, hvala
za vse in bodi še naprej z nami!*

Jasna

*Boglonaj za vse darove, ki jih
nam daješ. Naša dobra Svetogor-
ska Mati Božja.*

Družina Rutar

*Hvala ti dragi Isuse što si mi dao
križ da ga nosim i hvala ti Isuse
što mi ga pomagaš nositi. Izru-
čam ti sebe i svoju obitelj i poseb-
no moga sina Borislava (...).*

Anka





Dobro je vedeti ...

Svete maše

Ob nedeljah in praznikih: ob 8.00, 10.00, 11.30 in 16. uri.

Ob delavnikih: od 1. maja do 1. novembra ob 17. uri.

Vsako prvo nedeljo v mesecu ob 15. uri:
molitev za nove duhovne in redovne poklice.

Skupine, ki nimajo svojega duhovnika in želijo imeti sveto mašo,
naj pokličejo po telefonu (05) 330 40 20. Sporočijo naj datum in
uro, ko bi želeli imeti službo božjo.

Spovedovanje

Vedno pred sveto mašo in med njo.

Od 7.45 do 12.00 in od 14.30 do 17.00.

Izven tega časa pozvonite na samostanski zvonec.

Marijanski muzej

je odprt ob sobotah in nedeljah od 9.00 do 17.00.

Naš naslov

Frančiškanski samostan Sveta Gora

Skalniška cesta 17

5250 Solkan

tel: 05/330 40 20

fax: 05/ 330 40 38

 SVETOGORSKA
KRALJICA

Glasilo prijateljev Svete Gore, izhaja priložnostno

Izdaja: Frančiškanski samostan Sveta Gora, 5250 Solkan v sodelovanju z založbo Brat Frančišek

Ureja: uredniški odbor

Odgovorni urednik: p. Pashal Gorjup OFM

Oblikovanje: Dragan Vampola, novic

Tisk: Tiskarna Pleško, Ljubljana

Izhaja s cerkvenim dovoljenjem v 6.000 izvodih

22 Svetogorska kraljica



ISSN 1581-7342



Tam gori v rebri hodi pred nami Ona

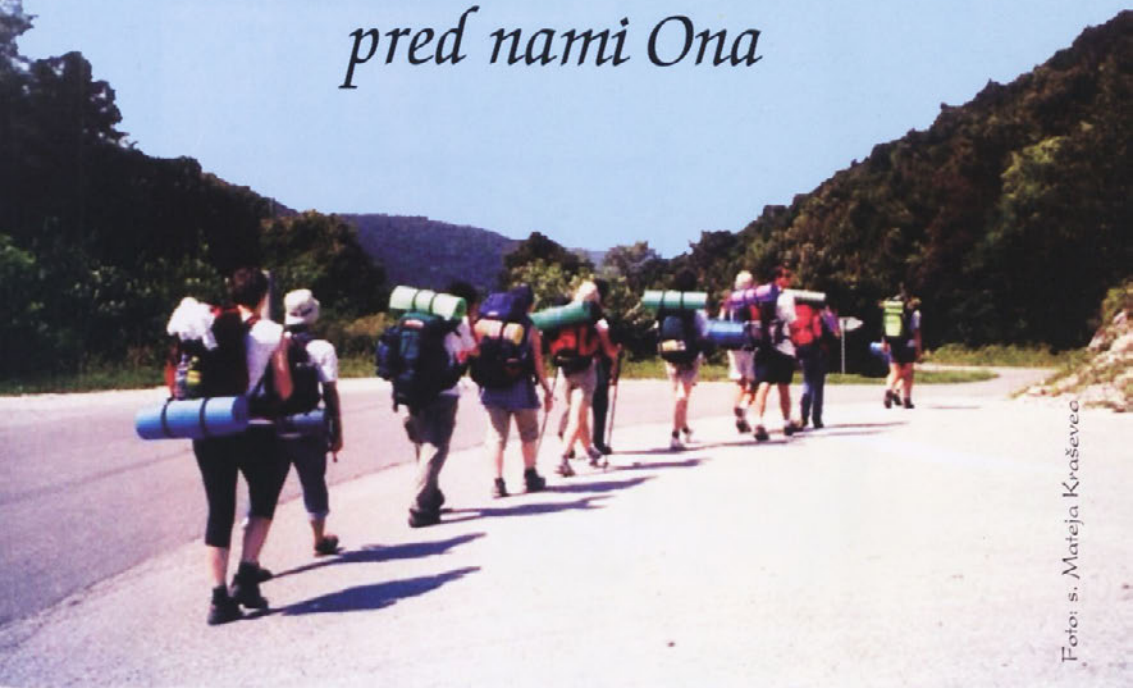


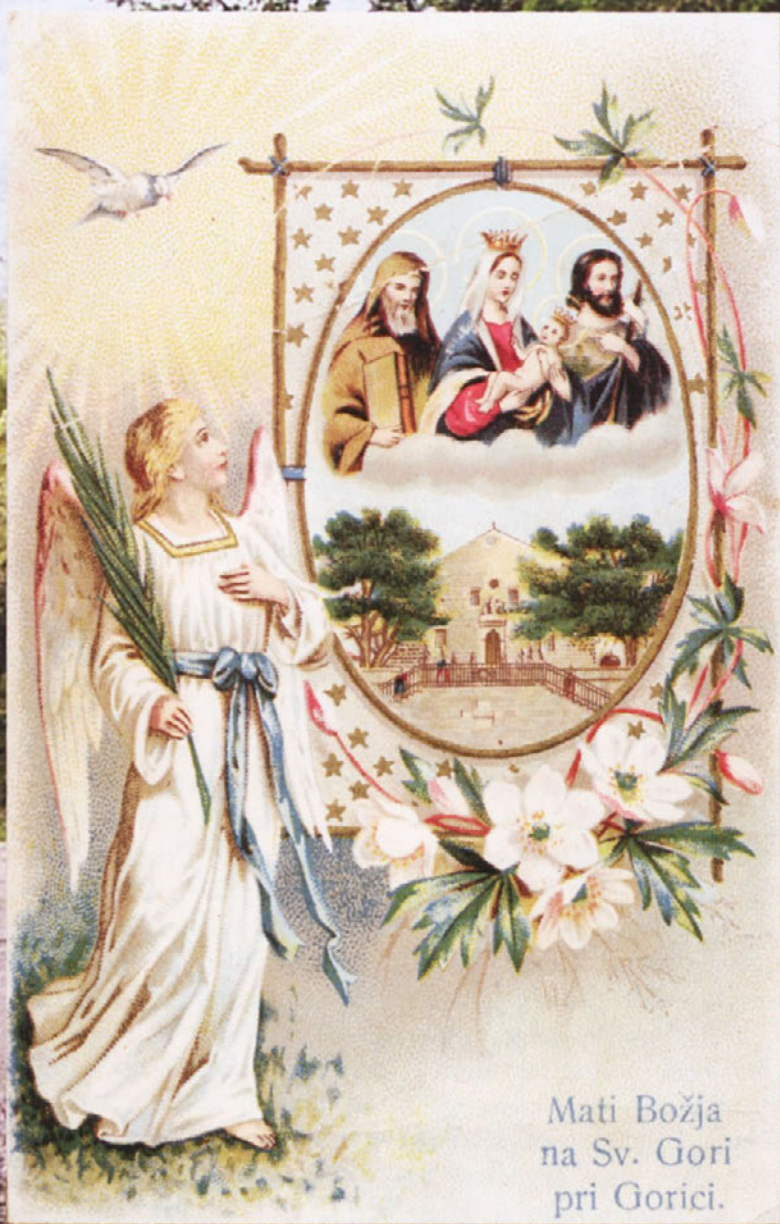
Foto: s. Mateja Kraševc

Grem z romarji v goro in molim ... Hodim prvikrat in me mika vse, kar vidim: suh brinov grm, kača, ki se je povlekla s poti med kamenjem, šum škržatov v nizkem hrastju, rdeča barva kamenitih tal, globoka dolina, nad katero smo se vzpeli in vedno širše in vedno svetlejšo nebo, ki se odpira nad nami čim više smo. O Sveta gora! Veliko gora sem že oblezel. Bolj so strme, bolj so kamnite, pa so prijetne. Tebi pa niso po krivici stari ljudje vzdeli da si Skalnica. Pusta si kakor Kras. Pa mi v glavo noče, kako si Mati Marija, prav njo izbrala, kako si hotela prav vrh tega najbolj vsakdanjega hriba v moji goriški deželici za svojo hišo? Ali si sirotno pastirico Uršulo Ferligojevo tako ljubila? Ljubila si jo. V Urški pa si ljubila še vse druge nas. Zato, menim,

zato si hotela biti prav na Sveti gori, ker je prav od tu kakor iz srede v krogu odprt pogled na vse štiri vetrove našega sveta: na Tolmince, Čepovance in Trnovčane, na Brda in Vrhovlje, na Pevmo, Gorico in Sovodnje, na Kras do Železnih vrat, do Štjaka in Tabra, na Vipavsko mimo Čavna do Hrušice in še do morja in Benetk...

Tole premišljam, molim, golčim za glasom trudnih romaric in mi je dobro in hudo ... Potem pa zopet vidim svojo nebeško Mater. Tam gori v rebri hodi pred nami sama. Toliko hudega je na svetu. Strašno težko bisago človeških prošenj je zadela, pa nese svojemu ljubemu Sinu, da bo pogledal, uslišal, če je božja volja, pomagal ...

Jvan Pregelj



Mati Božja
na Sv. Gori
pri Gorici.